

Kesän 2024 metrokatko

Q&A

Milloin metrokatko on?

Metroliikenne keskeytyy kokonaan Rautatientorin metroaseman kohdalla 3.6.–1.9. Itä-Helsingissä metro ei liikennöi Mellunmäkeen 3.6.–8.9. Mellunmäkeen kulkevien junien pääteasema on joko Itäkeskus, Myllypuro tai Kontula työmaatilanteesta riippuen.

Miksi metrokatko tarvitaan?

Metro on palvellut yli 40 vuotta. Jotta metro palvelee myös tulevana vuosikymmeninä, pitää metrojärjestelmää ja sen tiloja huoltaa ja peruskorjata. Rautatientorin paloturvallisuutta on välttämätöntä parantaa aseman käyttäjien turvallisuuden ja viranomaisten asettamien paloturvallisuusvaatimusten vuoksi. Metrokatkon suunnittelun alkuvaiheessa kartoitettiin tulevia metrokatkoa vaativia projekteja, joita oli molemmilla idän haaroilla Rautatientorin lisäksi. Keskitämällä hankkeita kesälle 2024 pyritään minimoimaan matkustajille töistä aiheutuva haitta. Projektien kriittisyyden ja poikkeusliikenteen toteutettavuuden tarkastelujen perusteella päädyttiin toteuttamaan Mellunmäen haaran liikennekatko Rautatientorin kanssa samaan aikaan.

Eikö töitä voi tehdä niin, että välttyttäisiin metroliikenteen pysäyttämiseltä?

Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen osalta liikennekatko on välttämätön. Rata-alueella tehtäviä töitä ei pystytä toteuttamaan liikennöintiajan ulkopuolella (noin 4 h yöaikaan), sillä mm. työvaiheisiin tarvittavaa kalustoa, telineitä ja materiaaleja on käytännössä mahdotonta siirtää, rakentaa ja purkaa siten, että töiden suorittamiselle jäisi aikaa.

Lisäksi yhden raiteen ajo aseman ohi ei ole mahdollinen, sillä metroradalla on käytettävissä vain vähän ns. puolenvaihtopaikkoja: yhden raiteen ajo johtaisi lähes 20 minuutin vuoroväliin metron liikennöinnissä, ja romahduttaisi metron palvelutason ja kapasiteetin myös muualla rataverkolla.

Liikennöintimalli, jossa Rautatientorin molemmiin puolin sijaitsevia Kampin ja Helsingin yliopiston asemia käytetään pääteasemina, mahdollistaa viiden minuutin vuorovälin idän ja kuuden minuutin vuorovälin lännen osuudella. Metroliikenteen täyskatkon avulla työvaiheet saadaan pidettyä mahdollisimman lyhyinä, mikä mahdollistaa töiden ajoittamisen pääosin kesän hiljaiselle ajalle.

Metron itäisellä osuudella töitä ei voi tehdä ilman liikennekatkoa, sillä urakka-ajat venyisivät silloin kohtuuttoman pitkiksi, jos mm. rata-alueella voisi työskennellä vain yöaikaan. Lisäksi urakkahinnat nousisivat kohtuuttoman suuriksi mm. yötyötarpeen lisääntymisen takia, jos asemat olisivat koko urakka-ajan liikennekäytössä.

Sillan peruskorjauksessa radan pintarakenteet joudutaan poistamaan, jotta sillan vedeneristys päästään uusimaan. Tämä tarkoittaa kiskojen poistamista eikä liikennöinti siksi onnistu. Yhdellä raiteella ajoa pyritään hyödyntämään aina kun mahdollista, mutta siltakohteissa se on vaikeaa, koska radan pintarakenteita ei voi poistaa vain toiselta puolelta siltaa. Työt ovat myös sen verran aikaa vieviä, että niitä ei voi hoitaa yöaikaan normaalin liikennöinnin yhteydessä.

Kuinka metro paranee korjaustöiden jälkeen?

Metrokatkon aikana tehdään lukuisia hankkeita, joilla parannetaan metron turvallisuutta, luotettavuutta ja viihtyisyyttä.

Rautatientorin paloturvallisuushankkeen myötä laiturialueen sähkönjakelu-, valaistus-, tele- ja turvajärjestelmät vaihdetaan vastaamaan nykyisiä vaatimuksia, määräyksiä ja standardeja. Lisäksi laituritason ja liukuporrasalueen alakattoja, valaistusta ja pintamateriaaleja uusitaan. Näillä muutoksilla saavutetaan turvallinen, viihtyisä, energiatehokkaampi ja matkustajia paremmin palveleva metroasema.

Kontulan metroaseman toiminnallisuutta ja viihtyvyyttä parannetaan uusimalla läntinen sisäänkäynti ja aseman pintarakenteita. Talotekniikkaa ja valaistusta saneerataan, jolloin energiatehokkuus ja valoteho paranevat. Lintujen pääseminen asematiloihin pyritään estämään kattoratkaisuilla, jolloin aseman siisteys ja matkustajatytytyvyisyys paranevat. Opasteet uusitaan ja näköesteisten erityisvaatimukset huomioidaan toteutuksessa entistä paremmin.

Mellunmäen metroaseman vieressä Länsimäen sillalla sekä Alakiven ja Mustanpuronpolun alikäytävillä korjataan normaalista kulumisesta aiheutuneet vauriot. Työt jatkavat sillan ja alikulkukäytävien elinkaarta, ja niiden avulla vältetään kalliimmat korjauskustannukset tulevaisuudessa.

Myllypuron ja Kontulan välillä Kurkimäen vaihdealueella, Myllypuron ja Itäkeskuksen välillä Mustapuron vaihdealueella ja Länsimäen sillan uusimisen yhteydessä uusitaan metroradan vaihteita. Vaihteet ovat elinkaarensa päässä, ja ne on vaihdettava uusiin. Sillä varmistetaan, että vaihdehäiriöitä ei tule, jolloin liikenne on entistä turvallisempaa ja tehokkaampaa.

Itäisen metrokatkon aikana tehdään muitakin kunnossapitotöitä ratainfraassa. Työ on tehokasta, koska normaalin yötyön sijaan pystytään tekemään töitä vuorokauden ympäri.

Onko lähitulevaisuudessa tulossa uusia metrokatkoja?

Vartiolahden metrosillan peruskorjauksesta johtuen jonkinlainen liikennekatko on todennäköisesti tulossa Vuosaaren haaralle tulevien vuosien aikana.

Junatien siltaan (Kalasataman ja Sörnäisten välissä) ollaan tällä hetkellä tekemässä erikoistarkastusta, jonka perusteella selviää, millaisia toimenpiteitä se vaatii. Saattaa siis olla, että tulevaisuudessa (2026 tai 2027 kesällä) joudutaan tekemään korjaustoimenpiteitä, jotka vaativat liikennekatkoa. Ylipäänsä kantametro on siinä käyttöiässä, että useampi siltakohde on elinkaarensa päässä, ja tästä syystä liikennekatkoihin johtavaa peruskorjaustarvetta saattaa tulevana vuosina olla edessä. Näistä katkoista ei kuitenkaan ole vielä varmuutta ja niitä pyritään suunnittelemaan niin, että mahdollisimman monta peruskorjausta tehdään samanaikaisesti, aivan kuten tehdään kesällä 2024.

Miksi metroliiikenne on harvempaa kuin normaalitilanteessa (5 min yhteisellä osuudella idässä ja 6 min Kamppi–Kivenlahti-osuudella)?

Ennakoimme, että matkustajia on Rautatientorin katkon aikana normaalitilannetta vähemmän, mikä kasvattaa kapasiteettia. Kesällä myös joukkoliikenteen kysyntä on talvikautta vähäisempää ja normaalistikin metro kulkee kesäliikenteessä hieman harvemmin. Itä-Helsingissä viiden minuutin vuoroväli tarvitaan, jotta junat voidaan luotettavasti kääntää Helsingin yliopiston asemalla. Vastaavasti kuuden minuutin vuoroväli lännessä mahdollistaa kaikkien junien ajamisen Kivenlahteen asti.

Millaisia ovat korvaavan liikenteen järjestelyt?

Korvaavan liikenteen järjestelyt ovat vielä työn alla ja tulevat tarkentumaan lähempänä kesää, jolloin niistä myös tiedotetaan tarkemmin. Tämänhetkisen suunnitelman mukaan tulemme korvaamaan metroliikennettä busseilla korvaavalla linjalla 99M (Itäkeskus–Mellunmäki) sekä olemassa olevaa bussiliikennettä vahvistamalla Kontulan ja Mellunmäen asemien välillä.

Helsingin keskustassa vahvistamme raitiovaunuliikennettä Hakaniemen ja Kampin välillä niin, että myös metron puuttuvalla osuudella on mahdollista kulkea joukkoliikenteellä.

Minkä takia Helsingin keskustassa ei ole varsinaista metroa korvaavaa linjaa?

Varsinainen korvaava linja Helsingin keskustassa olisi kannattamaton, sillä metron väliaikaisilta pääteasemilta Kampista ja Helsingin yliopistolta on kohtuullinen kävelymatka esimerkiksi päärautatieasemalle. Vahvistamme kuitenkin raitiovaunuliikennettä Helsingin keskustan läpi kulkevien matkojen helpottamiseksi. Tarjolla on myös muita mahdollisuuksia liikkumiseen esimerkiksi Pasilan kautta. Reittiopas kertoo poikkeusten aikana aina ajantasaiset reitit.

Keihin kaikkiin poikkeukset vaikuttavat eniten?

Rautatientorin metroaseman katko vaikuttaa etenkin niihin matkustajiin, jotka kulkevat metrolla Helsingin keskustan läpi, vaikkapa Herttoniemen ja Lauttasaaren välillä. Itä-Helsingissä työt vaikuttavat etenkin Mellunmäestä matkustaviin, ja muissa työvaiheissa myös Kontulan ja Myllypuron asemia normaalisti käyttäviin matkustajiin.

Miksi HSL ei tarjoa halvempia lippuja poikkeusten ajaksi?

Me pidämme huolen siitä, että joukkoliikenne palvelee hyvin myös poikkeusten aikana. Tarjoamme myös kattavat korvaavan liikenteen yhteydet ja muita reittivaihtoehtoja liikkumiseen.

Minkä takia niin useita töitä tehdään samanaikaisesti?

Töitä pyritään aikatauluttamaan niin, että niistä olisi mahdollisimman vähän haittaa. Esimerkiksi Itä-Helsingissä Mellunmäen-metrohaaralla tehdään useita peruskorjaustöitä samanaikaisesti, jotta tulevina vuosina ei tarvita useampia liikennöintikatkoja. Helsingin seutu kasvaa, mikä tarkoittaa tulevaisuudessa tarvetta uusille liikenneyhteyksille. Lisäksi infrastruktuuri vaatii huoltoa ja ylläpitoa. Töiden aiheuttamia haittoja pyritään minimoimaan muun muassa sillä, että töitä on sijoitettu joukkoliikenteen kannalta hiljaisimpaan aikaan, siis kesäkaudelle.

Millaiset vaikutukset poikkeusjärjestelyillä on matka-aikoihin?

Vaikutukset matka-aikoihin vaihtelevat sen mukaan, millä väleillä matkaa tekee. Etenkin Helsingin kantakaupungin läpi normaalisti metrolla tehtävät matkat tulevat hidastumaan, mutta toisaalta joillekin yhteysväleille on tarjolla vaihtoehtoisia reittejä esimerkiksi Pasilan kautta.

Milloin saan tarkempia tietoja korvaavasta liikenteestä?

Julkaisemme lähempänä tarkemmat tiedot, kuten kartat ja yhteydet korvaavan liikenteen pysäkeille. Yksityiskohdat ovat vielä suunnittelussa ja julkaisemme tiedot lähempänä poikkeusten alkamista. Lisätietoja saa hsl.fi -verkkosivuilta.

Mistä saan tietoa, miten pääsen kulkemaan poikkeusten aikana?

Julkaisemme tiedot lähempänä muutosajankohtaa, mutta hyvissä ajoin. Parhaiten tiedot löytää verkkosivuilta hsl.fi sekä reittioppaasta. Reittioppaasta voi hakea yhteyksiä noin yhtä kuukautta ennen poikkeusten alkua.

Vaikuttavatko poikkeukset asemien/pysäkkien kulkuyhteyksiin?

Tiedot tarkentuvat vielä. Ainakin Kontulan asemalla kulkureittien muutokset ovat mahdollisia, sillä aseman sisäänkäyntejä remontoidaan alustavien suunnitelmien mukaan myös silloin, kun asema muuten on käytössä.